

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.01.2012
Sayı: 183

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5941 Sayılı Çek Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifimi ve gerekçelerini ekte sunuyorum.

Gereğini arz ederim.

11.01.2012

Av. Gürkut ACAR
Antalya Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	20 Ocak 2012		E. No: 2/291	
Ysn.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

GENEL GEREKÇE

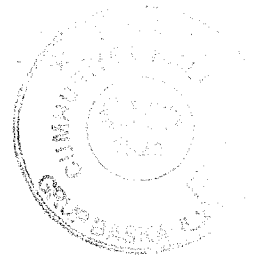
Ekonomik krizin etkisiyle birlikte karşılıksız çek kavramı, hem ülke gündeminde hem de mahkemelerin gündeminde önemli bir yer tutmuştur. Binlerce kişi karşılıksız çek nedeniyle hüküm altına alınan adli para cezalarını ödeyemedikleri için cezaevinde günlerini geçirmektedir. Bu kişiler, cezaevine girdikleri için borçlarını ödeme olanaklarını da tamamen kaybetmektedir.

2009 yılında 5941 sayılı Çek Kanunu ile ilgili getirilen düzenlemeler de sorunun çözümüne beklenen düzeyde bir katkı sağlamamıştır. Ayrıca, borcunu ödeyemeyenlerin hapis cezasına çarptırılmaları da tartışmalı bir durumdur. Aday olduğumuz Avrupa Birliği ülkelerinde böyle durum söz konusu değildir. Ayrıca AİHS 4 Nolu Protokol'de de borçtan dolayı kimsenin özgürlüğünden yoksun bırakılamayacağı vurgulanmaktadır.

Bu nedenlerle çek ile ilgili yeni bir düzenlemenin yapılması kaçınılmazdır. Çek ile ilgili çeki veren bankaların sorumluluğunun arttırılması gereklidir. Bankalar, çek hesabı açmak isteyenlerle ilgili incelemelerini daha sağlıklı yapmalı, ödeme gücü ile ilgili şüphe taşıdıkları kişilere çek hesabı açmamalıdır. Çek hesabı açtıkları kişiler tarafından kesilen çekleri de, karşılığı olup olmadığına bakmaksızın ödemelidir. Bankalar, ödedikleri çekleri, çek hesabı sahibinden yasal yollardan tahsil etmelidir.

Bu teklif ile banka kredi kartlarına koşut bir düzenleme getirilmektedir. Banka kredi kartı borcunu belirlenmiş bir limite kadar ödemektedir. Teklif ile banka, hesap sahibi ile yapılacak kredi sözleşmesi veya çek anlaşmasında belirlenecek limite kadar olan çekleri, hesap sahibine teslim edecektir. Bankalar, ibraz edilen çekleri de karşılığı bulunup bulunmadığına bakmaksızın ödemekle yükümlü olacaktır.

Düzenleme ile bir yandan çeke olan güven artacak ve çek hamilleri korunacak, bir yandan da mahkemelerin karşılıksız çek işlemleri nedeniyle artan iş yükü azalacaktır. Ayrıca uluslar arası sözleşmelere uyum sağlanacak ve borçtan dolayı hapis cezasının da önüne geçilmiş olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Muhatap banka ile hesap sahibi arasında çek anlaşması yapılması, anlaşma kapsamında belirlenen limitlerle verilen çekin, muhatap banka tarafından karşılığı bulunup bulunmadığına bakılmaksızın ödenmesi ve karşılıksız çek kavramına son verilmesi amaçlanmıştır. Bu madde ile ayrıca vadeli çek uygulaması kaldırılmaktadır.

Buna rağmen vade konulmuş çekler, vadeden önce bankaya ibraz edilirse, banka vadesine bakmaksızın çeki ödemekle yükümlü olacaktır.

MADDE 2- Karşılıksız çek kavramının ortadan kaldırılması nedeniyle karşılıksız çek nedeniyle uygulanması öngörülen yaptırımların da ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

EK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı ek Kanununun 3 ncü maddesi aőağıdaki őekilde deđiőtirilmiőtir.

“MADDE 3 – (1) ek, hesabın bulunduğu muhatap bankanın herhangi bir őubesine ibraz edildiğinde hamilin varsa vergi kimlik numarası ve kimliği saptandıktan sonra ödenir. Muhatap banka, hamile ödediği ek bedelini, ek hesabı sahibinden tahsil eder. Hesap sahibi ile muhatap banka arasında yapılacak gayri nakdi kredi sözleşmesi veya ek anlaşması kapsamında belirlenecek limite kadar bedel taşıyan ek defteri, hesap sahibine teslim edilir.

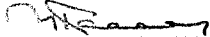
(2) Muhatap banka çekin hamiline ödenmesini geciktirmesi halinde ek hamiline, her geçen gün için binde üç gecikme cezası öder. Bu hâllerde 4/12/1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İliőkin Kanun hükümleri uygulanmaz.

MADDE 2- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı ek Kanununun 5 inci maddesi, madde baőlığıyla birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Habip KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Başkanı

